

מאריך הרצה בהבאת המקרא ואח"כ מפרש הכוונה. — שם שם רוח צפון תחולל גשם העתיק כל המקרא ואח"כ מפרש. — י"ז ע"ב קדשו כוס קראו עזרה אספו זקנים כל המקרא מובא בגמרא ורש"י הוסיף עוד סיום המקרא כל יושבי הארץ בית ד' אלהיכם וזעקו אל ד' הוסיף מה שלא הובא בגמרא ואינו הכרח ג"כ ללמוד הש"ס כאן: — י"ג ע"א ובמנחת הערב קמתי מתענית כן הוא המקרא אשר מובא בגמרא ורש"י ד"ה מעל הגולה מביא כל לשון המקרא בארוכה אף שאינו נחזק לדרשת הגמרא: — כ"ז ע"ב וישלח אליו מלאכים לאמור מה לי ולך מלך יהודה העתיק ג"כ המקרא ואח"כ מפרש בכל נקוד ענין אחד.

(ו) בעלי התוספות במסכת זאת שהביאו בשם רש"י לא נמצא דבר זה אצלנו רק פעם אחד שהביאו בשם הקונטרס. — ג' ע"א ד"ה עשר נטיעות פירש"י נטיעות מפזרות דכל נטיעה יונקת ולא נמצא אצלנו ברש"י כאן שום רמז רק (סוכה ל"ו ע"א) יש רמז לזה בדברי רש"י אבל לא כמו שהעתיקו התוס' כאן. — ז' ע"ב תוס' ד"ה יכול אפילו סיגרת ואמר רש"י משום דגבי אליעזר לא שייך עדיין ממזרת דלא נתנה תורה עדיין, ולא נמצא אצלנו ברש"י שום רמז לזה. — י"ז ע"א תוס' ד"ה ואם גזירתנו קודם לנדרו אומר רש"י ידחה נדרו מכל וכל ולא תשלים אותו התענית, ולא נמצא אצלנו מאומה מזה: — שם ע"ב תוס' ד"ה נים ולא נים וכו' ז"ל כפירש"י דאי הוה אומר נים ולא נים הוה אמינא דתיר הוי עפי מניס וכמן ומכל זה אין לנו שום זכר ברש"י ואדרבה קש"י פי' תיר מתעיר היינו יקיצה מן השינה: — י"ד ע"א תוס' ד"ה תני חדא מתענית הביא בשם הקונטרס מה שנמצא אצלנו באמת.

(ז) ידענו דרכו של רש"י לדקדק בכל מלה ולהביא הכתוב כדכתיב, וכן להביא המדרשים בשם היכי שידוע לו המקור, וכן דרכו לקצר בכ"מ ולא להאריך ולהכפיל הדברים ואולם בפירושו למסכת זאת ראינו שלא הלך בדרך זה. — ד' ע"א והיינו דאמר נביא לישראל הביא הענין בשם מדרש רבה פ' חיי פנחס היה שם ולא רצה לילך ליפתח ויפתח לא רצה לבוא אליו ואמר הנרי אין בגלעד אלמא לא הוי ניחא קמי' שמיא, ואח"ז בדבור שלאחריו וכתוב אשר לא נותי כתב באמצע הדבור ולא דברתי ליפתח מימים ימימה ותהי חק בישראל. והנה כמו שכתב לפנינו אינו מובן, אולם בעין יעקב ראיתי הגירסא שנאמר מימים ימימה ותהי חק בישראל, והיינו כמו שמוצא בתרגום ורש"י ורד"ק (שופטים י"א) והוי לגזירא בישראל צדיל דלא לאסקא גבר ית צדין, אולם שינה לשון המקרא כי במקרא נאמר ותהי חק בישראל מימים ימימה, ועוד מ"ג רש"י עוד ובתרגום מוזכר פנחס לגנאי ויפתח לגנאי, הנה אחר שהזכיר זאת בדבור הקודם בשם מדרש מדוע הכפיל כאן בשם התרגום, ועוד כי בתרגום לא נזכר רק יפתח לגנאי אבל פנחס לא נזכר שמה לגנאי ועוד כי תרגום זה הוא תוספות כמו שגרסם בכל התרגומים כי באמת אין דרכו של יונתן לתרגם בדרושים רחוקים רק בעת ההכרח בתרגומו את שורת דבורה ושירת דוד והנביאות אבל זולת זה לא הרחיק עצמו מן הפשט ותרגומו בנביאים קרוב לתרגום אונקלס בתורה, וכאן יש ערעוב עניני אגדות ע"כ זה הוא תוספות ואולי מתרגום ירושלמי אשר נמצא לראשונים ע' רש"י תענית כ"ו ע"ב ד"ה והעמיד כלם בהיכל וע' רש"י תענית כ"ז ע"א